

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра ботаніки і методики викладання природничих наук

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Декоративні рослини

Підготовки бакалавра
Спеціальності 091 Біологія
освітньо-професійної програми «Біологія»

Луцьк – 2022

Силабус вибіркового освітнього компонента «Декоративні рослини» підготовки бакалаврів денної форми навчання галузі знань 09 Біологія, спеціальності 091 Біологія за освітньо-професійною програмою «Біологія».

Розробник: Коцун Л.О., к.б.н., доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(доц. Теплюк В.С.)

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Зінченко М.О.)

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійні програми, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	09 Біологія спеціальність 091 Біологія ОПП Біологія бакалавр	Вибірковий
		Рік навчання 3-ій
		Семестр 6 -ий
		Лекції: 34 год.
		Лабораторні роботи: 40 год.
		Консультації 14 год.
		Самостійна робота 122 год.
Кількість годин/кредитів 210/7		Форма контролю: залік
		Українська
Мова навчання		

II. Інформація про викладача

Викладач: Коцун Лариса Олександрівна

Науковий ступінь: кандидат біологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Контактна інформація: kocun.larisa@ukr.net; kocun.larisa@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис вибіркового освітнього компоненту

1. Рекомендовано для здобувачів галузі знань 09 Біологія.

Вибірковий освітній компонент «Декоративні рослини» допоможе здобувачам вищої освіти застосовувати отримані знання у практичній діяльності.

Предметом вивчення вибіркового освітнього компоненту є декоративні рослини та їх використання у ландшафтному дизайні. Бакалаври набувають умінь і навичок підбору декоративних рослин для різних стилів та типів ландшафтних композицій. Освітній компонент формує у здобувачів вищої освіти вміння вирощувати та доглядати за декоративними рослинами, що має практичне спрямування та розширює межі майбутнього працевлаштування, а також може бути корисним у повсякденному житті.

2. Пререквізити: попередньо студент повинен прослухати курси: «Ботаніка», «Фізіологія та біохімія рослин», «Біогеографія», «Комплексна навчальна практика».

3. Мета і завдання вибіркового освітнього компоненту: метою освітнього компонента «Декоративні рослини» є формування у здобувачів наукових основ використання декоративних рослин у ландшафтному дизайні та відповідних умінь по вирощуванню та догляду за ними.

IV. Структура вибіркового освітнього компонента

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Усьо -го	Лек.	Іракт.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю* /бали
Змістовий модуль 1. Декоративні рослини у різних типах насаджень							
1	Вступ. Декоративні рослини, їх значення. Історія введення	18	2	4	10	1	ДС, Т / 6 балів

	рослин у культурфітоценози. Основні напрямки та стилі ландшафтного дизайну та місце в ньому декоративних рослин.						
2	Класифікація рослин за декоративними ознаками.	20	4	4	10	1	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
3	Особливості підбору декоративних рослин для різних стилів ландшафтного дизайну: класичний, романтичний, модерн, кантрі, італійський, французький.	22	4	4	10	2	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
4	Особливості підбору декоративних рослин та формування композиції з участю: масиви, групи, солітери, монокультурні сади тощо.	20	4	4	10	2	ДС, Т, ВЛЗ / 5 балів
5	Форми квітникових насаджень регулярного стилю: партери, клумби, рабатки, бордюри, модульні сади, модульні квітники, підвісні квітники та ампелі, пристінне квітникове оформлення, вазони.	22	4	4	10	2	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
6	Вертикальне озеленення: підбір рослин, композиційні поєднання.	18	4	4	12	1	ДС, Т, ВЛЗ / 5 балів
7	Кам'яні сади та альпінарії: влаштування та підбір рослин.	20	4	4	12	1	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
Разом за модулем 1		140	26	28	74	11	70 балів
Змістовий модуль 2. Розмноження та догляд за декоративними рослинами							
8	Біологічні основи насінневе розмноження декоративних рослин	24	4	4	16	1	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
9	Веgetативне розмноження декоративних рослин	22	4	4	16	1	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
10	Догляд за декоративними рослинами у насадженнях.	24	4	4	16	1	ДС, Т, ВЛЗ / 12 балів
Разом за модулем 2		70	8	12	48	3	30 балів
Всього		210	34	40	122	14	100 балів

Методи контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, ВЛЗ – виконання лабораторного завдання.

V. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1. Історія декоративного садівництва на Україні та Волинській області. Ландшафтний та регулярний напрямки розвитку декоративного садівництва, їх особливості.

Тема 2. Ботанічна характеристика груп рослин з різними декоративними властивостями.

Тема 3. Видовий склад декоративних рослин для різних стилів ландшафтного дизайну: класичний, романтичний, модерн, кантрі, італійський, французький.

Тема 4. Видовий склад декоративних рослин для формування різних типів насаджень: масиви, групи, солітери, монокультурні сади.

Тема 5. Видовий склад декоративних рослин квітникових насаджень регулярного стилю: партери, клумби, рабатки, бордюри, модульні сади, модульні квітники, підвісні квітники та ампелі, пристінне квітникове оформлення, вазони. Підбір рослин за кольором

квіток або листя: законом розмаїття кольорів; законом гармонії кольорів; значенням нейтральних відтінків. Підбір рослин за висотою та часом цвітіння.

Тема 6. Видовий склад витких рослин, їх ботанічна характеристика та декоративні властивості.

Тема 7. Історія створення кам'яних садів. Типи кам'яних садів, особливості їх влаштування. Підбір рослин для кам'яного саду

Тема 8. Заготівля насіння декоративних рослин. Зберігання насіння декоративних рослин. Визначення якості насіння. Підготовка насіння до висівання: калібрування, намочування, стратифікація, скарифікація, гормонізація, протруювання. Технологія висівання насіння. Догляд за посівами.

Тема 9. Способи вегетативного розмноження декоративних рослин. Технологія підготовки та посадки живців декоративних рослин для укорінення. Ґрунтові суміші для вегетативного розмноження рослин.

Тема 10. Санітарна та формувальна обрізка. Топіарне мистецтво. Мистецтво «бонсай».

VI. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення дисципліни передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Форма підсумкового контролю з дисципліни - залік. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні ОК становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 60 балів. Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів освіти з елементами дуальної форми здобуття освіти. Години, форми навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на поточний рік. Знання, уміння, компетентності здобувачів освіти оцінюються представниками підприємства (наставниками) та викладачем університету.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему практичного заняття, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі нескладання заліку, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

V. Підсумковий контроль

Форма контролю для освітнього компоненту – залік. Залікова оцінка є сумою оцінювання знань теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт. Студент має отримати не менше 60 балів для успішного складання заліку. У випадку незадовільної

підсумкової оцінки отримані бали анулюються, а на ліквідацію академічної заборгованості (один раз – викладачеві, другий раз – комісії) вноситься 100 балів.

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування з кожної теми освітнього компоненту.

За виконання кожної лабораторної роботи студент може отримати максимум 7 балів, за знання теоретичного матеріалу – максимум 5-6 балів.

Теоретична підготовка оцінюється за такими критеріями:

1 (2) бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

3 бали – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

4 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; використання тексту лекції та одного підручника.

5 балів - відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

Лабораторна робота може бути оцінена, якщо студент виконав всі завдання, своєчасно оформив роботу, зробив висновки.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 16-17 вересня 2021 р.). Біла Церква : БНАУ, 2021. 122 с.

2. Декоративне садівництво та квітникарство: навчальний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів та організації поточного і підсумкового контролю знань (з елементами кредитно-модульної технології навчання) / С.В. Роговський, Л.А. Козак, І.В. Тімонов. Біла Церква, 2009. 153 с.

3. Декоративне розсадництво з основами насінництва : методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / С.В. Роговський, Д.С. Роговський. Біла Церква : БНАУ, 2021. 94 с.

4. Заячук В.Я. Дендрологія. Покритонасінні : Навчальний посібник. Львів : Камула, 2004. 408с.

5. Заячук В.Я. Дендрологія : Підручник. Л.: Апріорі, 2008. 656с.

6. Коленкіна М. С. Квітникарство : конспект лекцій для студентів денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 206 – Садово-паркове господарство. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 202 с.
7. Кохановський В.М. Декоративна дендрологія : навчальний посібник. Частина 1. Суми: «Сумський національний аграрний університет», 2011. 267 с.
8. Маурер В.М., Косенко Ю.І. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку квітково-декоративного розсадництва в Україні. *Науковий вісник НАУ*. №6, 2014. С. 12-18.
9. Основи декоративної дендрології та квітникарства : навчально-методичний посібник для проведення контроль-колоквиумів, практичних, самостійних та науково-дослідних робіт для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. О. Гололобова. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 104 с.
10. Роговський С.В. Декоративне розсадництво і насінництво : навчальний посібник. Біла Церква; БНАУ, 2014. 176 с.
11. Роговський С.В., Масальський В.П., Лавров В.В. Сучасні технології в розсадництві навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни для студентів агробіотехнологічного факультету. Біла Церква, 2018. 184 с.
12. <https://landshaft.org.ua/bahatorichni-roslyny>
13. <https://floristics.info/ua/metki/sadovi-dekoratyvno-lystiani.html>
14. <https://studfile.net/preview/5286479/page:23/>
15. <https://roslyny.com.ua/sadovi-dekoratyvno-lystiani>